

## بررسی تاثیر نوع شکار بر حضور و استقرار کنه شکارگر *Neoseiulus californicus* (Acari: Phytoseiidae) روی ارقام مختلف توت‌فرنگی

مریم رضائی، علیرضا صبوری و ولی الله بنی عامری

<sup>۱</sup> ایران، تهران، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، موسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی کشور، بخش تحقیقات جانورشناسی کشاورزی.

<sup>۲</sup> ایران، کرج، دانشگاه تهران، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی، گروه گیاه‌پزشکی

<sup>۳</sup> ایران، تهران، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، موسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی کشور، بخش تحقیقات حشره‌شناسی کشاورزی.

تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۱۰/۱۵ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۵/۱۳

### چکیده

کنه شکارگر *Neoseiulus californicus* (McGregor) (Acari: Phytoseiidae) یکی از شکارگرهای موثر در کنترل آفات مختلف محسوب می‌شود. در این پژوهش برهم‌کنش زنجیره غذایی شکار (کنه تارتن عنکبوتی و تریپس غربی گل) و شکارگر (کنه شکارگر) و گیاه میزبان (هفت رقم توت‌فرنگی: گاویتا، آلیسو، سیکوا، چاندلر، کامروسا، ماراک و یالوا) مورد بررسی قرار گرفت. میزان شکارگری و دفعات حضور کنه شکارگر روی لکه‌های جفتی که با یک رابط مومی به هم متصل شده اند، مورد مقایسه قرار گرفت. در یکی از لکه‌ها تخم کنه تارتن و در دیگر پوره سن یکم تریپس غربی گل قرار داشت. در آزمون دیگری میزان شکارگری و دفعات حضور کنه شکارگر در لکه‌های میزبانی حاوی برگ رقم‌های مختلف توت‌فرنگی حاوی تخم کنه تارتن عنکبوتی مورد بررسی قرار گرفت. در آزمون‌های بررسی تمایل به ترک لکه‌های حاوی کنه تارتن و تریپس نشان داد که محل شروع حرکت کنه شکارگر روی دفعات حضور آن تاثیر دارد. با وجود دفعات حضور بیشتر در صورت حرکت از لکه‌های میزبانی حاوی تریپس، میزان شکارگری آن از پوره تریپس کمتر از تخم کنه تارتن عنکبوتی است. دفعات حضور کنه بر اساس حضور لکه متقابل و وجود مواد فرار ویژه دو رقم مختلف توت‌فرنگی متفاوت است. در آزمون تمایل به ترک لکه‌های رقم‌های مختلف توت‌فرنگی، میزان شکارگری کنه شکارگر در لکه‌های رقم‌های مختلف با یکدیگر اختلاف معنی‌داری نشان دادند. گیاه میزبان و گونه شکار روی انتخاب لکه میزبانی توسط کنه شکارگر و میزان شکارگری آن تاثیر دارد.

**واژه‌های کلیدی:** دفعات حضور، لکه، مواد فرار و میزان شکارگری

\*نویسنده مسئول، تلفن: ۰۲۱۲۲۴۰۳۰۱۴، پست الکترونیکی: [marezaie@ut.ac.ir](mailto:marezaie@ut.ac.ir)

### مقدمه

در جمعیت کنه‌های شکارگر، یافتن خردزیستگاه (Microhabitat) میزبان یا شکار، نخستین و مهمترین مرحله در مراحل جستجوگری شکارگرهاست. رفتار کاوشگری بندپایان شکارگر، به طور معمول با استفاده از اطلاعات غیر مستقیم صورت می‌گیرد و مواد فرار القایی گیاهان برای تعیین موقعیت شکار استفاده می‌گردد (۳۵). کاوشگری در یک لکه و یا برگ زمانی که چند شکار موجود باشد، با